

א) סנהדרין: ו' ע"ש;
 ב) שם פה. מסות פו:
 תורה א' א' א' שבת מה.
 קנה. טובה טו. צימות מה.
 ד) נצרכות מו. ויש"ע;
 ה) לעיל מה. מדרש מו:
 חולין קלד: תמונה פ"ג פל"ג מה
 גה) א' לעיל י"א. א' ויקרא
 כג) א' נדמינו בירושלמי
 חמש מעשרות פ"ג פל"ג
 וכן נדיה מהש"ס
 כסנהדרין פה. ד"ה מרחו,

תורה אור השלם

1. לא תביא אתנן וזנה
 ומוחר כלב בית ??
 אלהיך לכל גדר ??
 תועבת ?? אלהיך גם
 שנייהם: דברים כג יט
 2. כי הלא קשע על
 תאות נפשו ובצע ברך
 נאץ ??
 3. וכבר לא תשול
 ופרט פרמך לא תלקט
 לעני ולגד תעוב אתם
 אני ?? אלהיכם:

לעני רש"י

אישקוב"ד. לראטאט,
 לנקות.

רבינו חננאל

ובא רבה רוחה הא דאמי
 ואמי לעולם הני כוליהו
 סבירא ליה שני קונה,
 ר' שמע' בן יהודה לא
 אמ' אלא בצבע שיכול
 להעבירו על ידי שמו
 כדאמרינן, ובית שמאי
 דאמי אם נתן לה באהנה
 חטים ועשאתן סלת וכו'
 אסור משום הלכה
 ומאי, ר' אליעזר בן
 יעקב דאמי הגדול חטים
 וטענה וכו' והפריש מינה
 חלה אין זה מברך
 להפריש חלה, אלא מנא
 שמברך על מה שאינו
 שולו, וזו היא מצוה גולה,
 בעבירה. ר' ישמעאל
 דאמי נתן פיהו אפילו מן
 העיסה משום דבית תעוב
 יתרא מירבתי דקרא קא
 מפק' ליה, ועד כאן לא
 אמר' ר' שמע' בן אלעזר
 כל שבה שהשיבה גולן
 דיו על העליונה, נוטל
 שבו, כשל הגולן
 משלמין כשעת הגולה,
 כחש אמי' לו הרי שלך
 לפניך, בחטאת הדר בריא.
 אמ' ר' יהודה אמ' שמואל
 היילתא כר' שמע' בן
 אלעזר, ואקשין, ובי אמ'
 שמואל כחש מחזור לו
 הגיילה והאמי שמואל אין
 חילתא כר' שמע' בן אלעזר
 אלא נותן לו אחרת כחש
 אלא לנזקין, פירי אם כחש
 אין שמין ונותנין לו
 הגיילה בעניי לנגב ולא
 נותן לו אחר כעין שגול.
 ופקינן אליבא דרבי, כי
 קאמי שמואל אין שמין
 אלא נותן לו אחרת כחש
 שגול בחטאת דלא דרה,
 דחשיבין לה כמתה, וכי
 אמ' הלכה כר' שמע' בן
 אלעזר וליה לשמו' לא
 סבירא ליה.

הגולל עצים פרק תשיעי בבא קמא

צד.

עין משפט
גזירה

מאספורק, שם מקום: **בזע** נרד. גזול ומזכר. בזע כמו כל
 בזע זע (משלי א): **מאי קאמר**. איירי בשבחה וקמני הרי שלך
 לפניך והאי ליטנא לא שייך למימר אלא בדבר שחש מקדמותו
 שאמר לו טלנו כמות שהוא כחוש: **מזוס פאה** להפריש מן

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

דמאספורק בית שמאי אוסרין וב"ה מתירין
 מאי טעמיה דבית שמאי אמר קרא יג
 שניהם לרבות שינוייהם ובית הלל אמר קרא
 הם ולא שינוייהם ובית שמאי הא כתיב הם
 ההוא מבעי ליה הם ולא ולדותיהם ובית
 הלל תרתי שמעת מינה הם ולא שינוייהם
 הם ולא ולדותיהם ובית הלל נמי הכתיב גם
 גם לב"ה קשיא רבי אליעזר בן יעקב מאי
 היא דתניא ר' אליעזר בן יעקב אומר הרי
 שגול סאה של הטין טהנה לשה ואפאה
 והפריש ממנה חלה כיצד מברך אין זה
 מברך אלא מנאין ועל זה נאמר ב"בוצע ברך
 נאץ ה' ר' שמעון בן אלעזר מאי היא דתניא
 כלל זה אמר ר' שמעון בן אלעזר כל שבה
 שהשביח גזול ידו על העליונה רצה נוטל
 שבחו רצה אומר לו הרי שלך לפניך מאי
 קאמר אמר רב ששת ה"ק השביחה נוטל
 שבחו כחש אומר אי הכי אפילו השביח נמי
 במקומו עומד אי הכי אפילו השביח נמי
 אמרי מפני תקנת השבים ר' ישמעאל מאי
 היא דתניא ימצות פאה להפריש מן הקמה
 לא הפריש מן הקמה מפריש מן העומרים לא
 הפריש מן העומרים מפריש מן הכרי עד
 שלא מרחו מרחו מעשר ונותן לו משום ר'
 ישמעאל אמרו אף מפריש מן העיסה ונותן
 לו א"ל רב פפא לאביי איכפל כל הני תנאי
 לאשמעינן כב"ש א"ל הכי קאמרי לא נחלקו
 בית שמאי וב"ה בדבר זה אמר רבא ממואי
 דלמא עד כאן לא קאמר רבי שמעון בן יהודה
 התם אלא בצבע הואיל ויכול להעבירו על
 ידי צפון ועד כאן לא קאמרי ב"ש התם אלא
 לגובה משום דאימאים ועד כאן לא קאמר
 ר' אליעזר בן יעקב התם אלא לענין ברכה
 משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה ועד
 כאן לא קאמר ר"ש בן אלעזר התם אלא
 בהכחשה דהדר ועד כאן לא קאמר ר'
 ישמעאל התם אלא לענין פאה משום דכתיב
 תעוב יתירא וכי תימא ליגמר מיניה מתנות
 עניים שאני כדבעי ר' יונתן דבעי ר' יונתן
 מאי טעמא דר' ישמעאל משום דקסבר שינוי
 אינו קונה או דלמא בעלמא קסבר שינוי
 קונה והבא משום דכתיב תעוב יתירא ואם
 תמצא לומר טעמא דר' ישמעאל משום
 דקסבר שינוי אינו קונה תעוב יתירא
 דכתב רחמנא למא לי ותו לרבנן תעוב
 יתירא דכתב רחמנא למא לי מבעי ליה
 לכדתניא המפקיר כרמו והשכים לבקר
 ובצרו חייב בפרט ובעוללות ובשכחה ובפאה
 ופטור מן המעשר אמר רב יהודה אמר
 שמואל הלכה כרבי שמעון בן אלעזר ומי
 אמר שמואל הכי והאמר שמואל אין שמין
 לא לגב וללא גולן אלא לנזקין בשלמא
 לרבא דאמר כי קאמר ר' שמעון בן אלעזר
 כי קאמר הלכה כרבי שמעון בן אלעזר עומד
 בהכחשה דלא הדר אלא לאביי דאמר כי
 קאמר רבא אמר רב יהודה אמר שמואל
 אמרו

ואפאה (והריים) [והפריש] ממנה חלה. משעת גלגול מתחייב
 בחלה אלא רבותא קמ"ל דאע"פ שעשה כל השינויים
 הללו אין אלא מנאץ אינו משום דהיכא דאין תחילתו עיסה אין
 מתחייב בחלה עד אחר אפייה נקטה הכי:

לא הפריש מן הקמה יריש מן
 העומרים. אביי לטעמי' דלמנר
 צריש תמורה ד' ו. וס' ד"ה אמר' כל
 דלמנר רחמנא לא תעבד אי עבד
 מהני ומפרש התם דטעמא דיריש
 מן העומרים משום תעוב יתירא
 דבלא תעוב יתירא לא היה מייחייב
 לכיון דעבר על לא תכלה הוא
 אמניא דהני פטור ושהכי לאנטריך
 אביי בשמעתין ע"כ לר' ישמעאל
 למימר שינוי במקומו עומדת אבל
 לרבא דלמנר התם כל דלמנר רחמנא
 לא תעבד כי עבד לא מהני בלא
 תעוב יתירא מפרש מן העומרים
 ולא מצעי ליה תעוב יתירא אלא
 למפקיר כרמו או לרבי ישמעאל אי
 שינוי קונה לאנטריך דמפריש מן העיסה
 ואם תאמר לאביי דלאנטריך תעוב
 יתירא לחייב מן העומרים מפקיר
 כרמו מנליה לחייב דפאה וי"ל
 דתריי ש"מ וכן ז"ל לרבא לרבי
 דרבי ישמעאל אי סבר רבי ישמעאל
 דשינוי קונה דריש תעוב יתירא
 לחייב מן העיסה אס' כן המפקיר
 כרמו מנליה דמשמע דהיא לרשה
 אחיא ככ"ע מדדיק פסק צא סימן
 (גדה ד' נא. וס' ד"ה מין) דלא דלמנ
 התם כל שמין צפאה חייב צמער
 היינו כל מין שחייב צפאה חייב
 צמער דאי לאו הכי הרי מפקיר
 כרמו לחייב צפאה ופטור מן המעשר
 ומאי ראייה היא ללמא מתני' כרבי
 ישמעאל דמוקי תעוב יתירא לחייב
 מן העיסה ולא מייתי למדש שיתחייב
 צפאה אלא ודאי ליכא דפליג אההוא
 תנא דמפקיר כרמו ומתני' ש"מ
דפרישית: מרחו מעשר
 ונותן לו. ואפילו למאן דאית ליה
 צרייה כל זמן שלא הפריש פאה
 ולא צרכה היה הכל שלו ותחייב
 הכל צמער ושז' לא יפטור ואם
 תאמר תרומה נמי לתני שמוס
 ונותן לו ואין לומר דתרומה בלאו
 הכי יפריש העני וכל פאה חייבת
 בתרומה חלה דל"כ מקדים מעשר
 לתרומה גדולה ועוד דתנן במסכת
 תרומות פ"ק (מ"ה) אין תורמין מן
 הלקט ומן השכחה כו' ונראה לפרש
 משום דתרומה דכר קל לתרום לא חש
 להזכיר יש מפרשים דלכהי אין תורם
 משום דגזרון רגילין לתרום ח' כדתנן
 במסכת מעשרות (פ"ג) מנא פירות
 ממורחין צדשה מוכסין אסורים
 משום גזל מפוזרין מותרין משום
 גזל זין כן וצין כן חייבין
 צמער ופטורין מן התרומה לפי
 שאי אפשר לגזון שמתקן לפי
 אס' כן ניטלה תרומה גדולה:
 ומנן

א ח אמי פ"א מהל'
 ברכות הל' יט וע"ש
 ג"כ סמוך ע"פן ט"ט
 ד"ה פ"ק טע"ב א'
 ט ב ג מ"י פ"ב מהל'
 גיולה והלכה הל' ג
 ופ"י פסחים ופ"מ סמוך
 ע"פן ט"ט ע"ש ח"מ ס'
 ט"ט ט"ט ב'
 ד ה מ"י פ"א מהל'
 גיולה דף נד ע"א תוספות
 מ"ה מ"ה ע"ש הל' א'
 והלכה ב':

גליון הש"ס

ג"כ י"ב פ"ה קט"א ע"פ
 ג"כ דף נד ע"א תוספות
 ד"ה תמור: שם
 והפריש ממנה חלה. ע"פ
 ברכות דף מה ע"א תוס'
 ד"ה אכל ע"כ:

מוסף רש"י

ברצע ברך. ויבוע לשון
 גיולה דמאי (משלי א) כן
 אכחות כל בזע זע את
 נפש בעליו יקח (סנהדרין
 א). מצות פאה להפריש
 מן הקמה. דמאי לא
 תכלה, אלא הנא לפניהם
 והס יקרובו (סנהדרין
 פג). מרחו. ככר תחייב
 נמעשר דנמנה מלמא
 דליקט מעשר
 ולתמורה (תמורה א).
 מעשר ונותן לו. מעשר
 תכלה את הכרי מכל
 עמשימי ויטון לו את
 הפאה. שאלו הפרישה לא
 היו עינים זריכס לעשרה.
 דלקט שמה פאה פטורין
 מן המעשר (סנהדרין
 פג) וכן הו"ל לדי
 חיוב (מכות יט). והשכים
 בבקר ובצרו. וכהיניה
 ארו ואלו (דריס פ"ג).
 חייב בפרט ובעוללות
 ובשכחה ובפאה. כמו
 מנאכל כרס (שם) ע"ג
 דהפקר פטור מפאה, ומנן
 (פאה פ"א מ"ד) כל שזאו
 אוכל ופטור חייב צמער
 ופאה, אפי' כי האי
 הפקר חייב בכל הני,
 דמתקטע טעמא דמאי ויהי
 מעשר יתירא (ע"ש) כח.
 ובע"ז תמורה א' דמני
 נמשה תורה לא תפאר
 אחרך, ואמר מר לא
 תפול תפלתו ממני, ויהיני
 פאה, ודרישין כפסי
 אחרין זו שמה, ופסי
 לגר ולימוס ולאמנה יהיה,
 וכמי בתריה כי תבזור
 כרמך לא תעולל אחרך
 לגר לימוס ולאמנה יהיה,
 הרי פאה ושמה ועוללות,
 למה לי למחר ומתבטח
 בפרשה קדושה כבוליה
 לעני ולגר תעוב אותם,
 לרבות הפקר כי האי גוונא,
 אכל הפקר גמור פטור
 מכולם, דמתן ושמת פטור
 להפקר (ד"ה א). ופטור
 מן המעשר. דהפקר
 פטור מן המעשר (שם)
 דלא כמיני תעוב
 יתירא (ע"ש) כח. תמורה
 א' אין שמין לא לגב
 וליא לגולן. שאם נגז וגול
 בהמה או כלים ונפתמו
 אלו, אין שמין הגילה
 והשכים לבעלים, שחייב
 נגז הפתם, אלא ישלם
 בהמה וכלים והשכים
 שלו, אלא לנזקין. שמין,
 כדמכרי והתם יהיה לו
 (ע"ש י"א).